

Selusien koa helamu ten Kolose

?Isei mutis selusien koanik?

Pol, koa vi eiloheh tai onen Iesu Kristo mutis leta koanik✧ en sua 60 AD (sua keil koa katau en avong Iesu avasi), navong mul en eim tai en out Rom ka meatin tavaeen keil amul alei kokoe eni.✧

?Isei vuli selusien koanik mulamu?

Pol mutis selusien koanek va min Kristin keil koa amul en taon ten out Kolose. Navong Pol mul mum en taon ten out Efeses,✧ meatin tai mai kur demkatien, isen Epafras. Evus, kei kur more longlongien va min koakeil en out Kolose.✧ Katau suk, kei va ka ro en eim takeih ral min Pol.✧ Pol mutis leta koanek va min keil veni tiser taluvosien keil amul asan hihiseien tateisav keil min keil koa arvitei anatin.✧ Sakini, Pol en vati vatalimal en rendemien one.✧

?Pol mutis selusien koanik vensa?

Pol en vati vatalimal en rendemien one usil anien sa tahos taanianien ka avong sa en wik koa mal avaha netan min Ahi eni – Tiser taluvosien keil amul aviteni min keil keke Kristin keil anatin anaantei tei en anien koa, ka usil kat revi avong votut keil koa.✧ Ka Pol viteni min keil keke tounah keil enek vi heisav enges, ka mal imok iling desien one en Iesu Kristo.✧

✧ :: Kol 1:1   ✧ :: Kol 1:24; 4:10,18; Umen 28:30-31   ✧ ::
 Umen 19:1-41   ✧ :: Kol 1:7-8   ✧ :: Kol 4:12; Flm 1:23   ✧ ::
 Kol 2:8   ✧ :: Kol 2:7   ✧ :: Kol 2:16   ✧ :: Kol 2:17

Pol en vati vatalimal en rendemien one usil saken ten vekahoi – Tiser taluvosien keil amul aviteni keke Ahi en vat Kristin vasi keil avaha en vekahoi.✧ Ka Pol viteni min keil keke Ahi rolestei koakeil uva en vekahoi ateisav en koakeil arvatei en vekahoi.✧

Pol en vati vatalimal en rendemien one usil saken koa uva netan min angelo keil eni – Tiser taluvosien keil amul aviteni keke mal Kristin keil avaha netan min angelo keil.✧ Ka Pol viteni min keil keke Ahi en vati avaha netan min Kristo.✧

Pol en vati vatalimal en rendemien one usil Iesu Kristo – Tiser taluvosien keil amul avati lat saken savsav keil keke Kristin keil avamai avamal en meten Ahi eni, ka arselustei vahi houlu usil Iesu Kristo.✧ Ka Pol vati lat isen Iesu Kristo✧ vit keil iapil vituai hetal mini keke avamal en meten Ahi.✧

Pol en vati vatalimal en rendemien one usil saken koa akilea avakur rendemien suai onen Ahi eni – Tiser taluvosien keil amul aviteni keke akur rendemien suai tai onen Ahi koa akilea avahit luvati min koakeil amusil keil.✧ Ka Pol viteni min keil keke Iesu Kristo varei vi rendemien suai onen Ahi.✧

Mari rendemien tai ten selusien koanik mul en Kolose 2:9-10

Minamaentei keil analuvos kami veni vi anatin keke tounah vasi koa mul en Ahi, kei mul tuai en Iesu Kristo koa aven mul. Ka veni mimul mikapil ral mini, mul sakin demkatien onami vilelau. Kei varei vi avat onen avat keil ka hetetamen savsav vasi keil.

✧ :: Kol 2:11   ✧ :: Kol 3:11   ✧ :: Kol 2:18   ✧ :: Kol 2:19;
3:1-4   ✧ :: Kol 2:18-19   ✧ :: Kol 2:15-20   ✧ :: Kol 1:2; 2:6,10
✧ :: Kol 2:8,18   ✧ :: Kol 2:2-3

?Asa mul en selusien koanik?

1. Iesu Kristo vi hetetamen imok en tounah vasi. (1:1-23)
2. Koakeil akapil vituai ral min Iesu Kristo amal en meten Ahi, rovitei ven mengkatien keil koa amul amusili. (1:24–2:23)
3. Koakeil akapil vituai ral min Iesu Kristo, moulien one hehilelau en sakien ten envatien, masmasien, ka tomat. (3:1–4:18)

Hitkileaen onen Pol usil leta koanik

¹ Inau Pol koa navi eiloheh tai onen Iesu Kristo musil envatien onen Ahi namutis leta ekek ral min Timoti koa vi tuer en demkatien. ✧

² Namutis leta koanik min kami, meatin keil onen Ahi koa mimul en taon ten out Kolose. Kami mivi tuak ka ahinkuli keil en demkatien veni rokapil ral min Iesu Kristo.

Melvisi keke more envatien ka tomat onen Ahi Tamer hel ven kami.

Pol masmas Ahi ven demkatien onen me-Kolose keil

³ Navong komal melvis ven kami, lisenges melmasmas Ahi, tata onen Iesu Kristo, Asuv orer. ✧ ⁴ Veni mellong usil demkatien onami en Iesu Kristo, ka envatien onami en meatin vasi keil onen Ahi. ✧ ⁵ Kami mimumoni mukonek veni miling desien onami en Ahi keke tounah koa ling revi ven kami en out nesa vi anatin. Ka miling desien onami en hatkatien koanek navong milong selusien ten anatinien koa ka en more longlongien usil Iesu Kristo. ✧

⁶ Navong more longlongien mai rohtoh ven kami

✧ **1:1:** 1Kor 1:1; Efes 1:1   ✧ **1:3:** Efes 1:16; 1Tes 1:2   ✧ **1:4:** Efes 1:15   ✧ **1:5:** 1Pit 1:4; Efes 1:13

ka mikilea revi more envatien onen Ahi, son heite en moulien onami. Anatin, son heite en kami suval koa mul son heite en moulien onen meatin keil houlu en out netan. ☆ ⁷ Kami mikur more longlongien enek ka ven Epafras, more meatin toumien onen Iesu Kristo koa mul mum vituai ral min komai. Kei mul mum en usite onami, ☆ ⁸ ka run min komal usil envatien koa Ninin Votut mul sani min kami.

⁹ Ven koanik, navong mellong usil sakien onami rokol kosa, komal melromusehetei en hisien onomal ven kami. Melmul melvis Ahi keke hesakin kami miheilea revi asa koa kei en vat kami mivoumoni, ka mihehilelau en meteisauen ka ileilien koa ka ven Ninin Votut onen. ☆ ¹⁰ Hemukonek, ualien onami hevinvin en koakeil amusil kat Ahi Asuv ka hesan sien mini. Anatin, Ahi hesi kei ven kami navong moulien onami hel heson more heite keil koa vi umen tetahos keil, ka navong ileilien onami en kei hemai hemariso mok. ☆ ¹¹ Komal melvis Ahi keke houmon demkatien onami hekeih imok hetal min marmari keihoen vasi keil koa mul en hen. Melvisi keke hesak mesein kami keke mikilea mivalomal vakeih en tounah vasi vatal min sien ka rendemien koa taveah. ☆ ¹² Melvisi keke hesakin kami mikilea mivamasmas Ahi Tamer koa mul sakin kami mivinvin keke mivakur hatte ten asa koa ling kati tuai vahi onen meatin keil onen koa amual en meneai. ☆ ¹³ Kei mutut ir ran keihoen ten mankoli, ka ling revi ir en keihoen onen Natnali koa envatien onen mul ien keke

---

☆ **1:6:** 1Tim 3:16; Rom 1:13   ☆ **1:7:** Kol 4:12   ☆ **1:9:** Efes 1:15-17; Plp 1:9; Efes 1:9; 5:17   ☆ **1:10:** Efes 4:1; Plp 1:27; Efes 2:10   ☆ **1:11:** Efes 1:19; 3:16   ☆ **1:12:** Efes 1:18

kei helosil kat revi ir suval asuv houlu orer. ✧
 14 Veni, ka en asa koa Iesu mumoni, Ahi mumon
 sise keke rovamaluv ran keihoen ten tisaen ka
 mumon methos ral min ir keke hermundemtei
 mun tisaen keil orer. ✧

Iesu Kristo vi houlu mok en tounah vasi

- 15 Meatin sakras vales Ahi. ✧
 Ka navong ales Iesu Kristo, ales Ahi.
 Veni Iesu vi Ahi en usite vasi keil,
 ka kei vi houlu* en tounah vasi koa Ahi
 mumoni.
- 16 Veni, ka en kei,
 Ahi mumon tounah vasi en out nesa ka en
 out netan,
 tounah koa rokilea rovalesi ka tounah keil
 emun koa rosakras rovalesi. ✧
- Ka en Natnali,
 Ahi mumon asuv houlu keil ka kavmen keil
 koa akur keihoen en out netan,
 ka angelo keil ka temat keil emun koa akur
 keihoen en out nesa.
- Anatin, ka en Natnali,
 Ahi mumon tounah vasi keke avahouhou
 mini.
- 17 Iesu Kristo mul mulamu en tounah vasi keil
 ka sakin tounah vasi keil enek amul amusil
 asa koa Ahi ling kati. ✧
- 18 Kei vi avat ten Sios koa vi aven,
 veni kei vi vatte ten moulien teni. ✧
 Kei, Ahi sakini moul eris ran matien mulamu en
 meatin sav keil suval koa kei vi moeite en
 keil.

✧ **1:13:** Luk 22:53; Efes 1:6; 2:2; 6:12; Mat 3:17 ✧ **1:14:** Efes
 1:7 ✧ **1:15:** 2Kor 4:4; Hib 1:3; Sion 1:18; 1Tim 6:16 * **1:15:**
 vuo moeite ✧ **1:16:** Sion 1:3,10 ✧ **1:17:** Sion 1:1; 8:58
 ✧ **1:18:** Efes 1:22-23; 4:15; 5:23; Umen 4:2; 26:23; Rev 1:5

Sakini, kei kur out koa mulamu lohlin tounah sav vasi keil.

19 Ka en Kristo, ir rolei vasin Ahi, veni tounah vasi koa mul en Ahi, Ahi si kei vasien Natnali eni. ☆

20 Ka en kei, Ahi si kei keke kilea valing tomat vatal min kei ka tounah sav vasi keil; tounah keil koa amul en out netan ka en out nesa emun.

Anatin, ka en matien onen Natnali en aiveave, Ahi sakin tounah keil koa kei mumoni amul en tomat ral mini. ☆

21 Mulamu, kami mimul soutin ran Ahi ka mivi vativieh keil onen, veni tounah keil koa mimumoni ka mimundemi atisa. ☆ 22 Ka kosa, ka en matien ten aven, Iesu Kristo sak revu kami keke kilea valing kami en meten Ahi ka mivahi votut, mivatolas, ka helesi keke tounah tovuol emun vatisa vaha kat usite onami. ☆

23 Koanek vi anatin munak kami miheles mihelomal hekeih en demkatien onami ka minahilestei rani. Minamaentei kami minalokovein desien onami en Iesu Kristo koa mikuri navong milong more longlongien usili. Vati more longlongien enek, avitehiteni min meatin vasi en out netan, ka inau, Pol, numai navi meatin toumien tai teni. ☆

Pol selus usil umen onen suval meatin toumien tai ten Sios

24 Kosa, namul nasi inau keke makur mahien keil ekek ven kami. Veni, en avek namul nakur

☆ **1:19:** Sion 1:16; Efes 1:23; Kol 2:9 ☆ **1:20:** Efes 1:7; 2:16; 1Sion 2:2; Rom 5:1; Efes 2:13; 1:10 ☆ **1:21:** Rom 5:10; Efes 2:12; 4:18 ☆ **1:22:** Efes 2:14,16; 5:27 ☆ **1:23:** Hib 3:14; Efes 3:17; Mak 16:15; 1Tim 3:16

vasin mahien keil koa Kristo ling kati tuai keke makuri vakataun Sios onen, koa vi aven. ✧ ²⁵ Ahi varei ling inau navi meatin toumien tai ten Sios. Ka kei san umen enek minau keke maha mahit luvat selusien onen vakataun kami koa mirvitei Siu. ✧ ²⁶ En avong mulamu rokol kosa, aneite ten lingkatien suai enek mul suai ran meatin keil. Ka kosa, Ahi mul vothot eni min meatin keil onen. ✧ ²⁷ Anatin, Ahi rie lat keil keke vahothot en more lingkatien suai onen min keil koa mukok: Kristo mul moul en kami koa mirvitei Siu keil keke, kami mun, mihendesini keke mivakur hatte ten hetetamenien onen. ✧ ²⁸ Sakini, komai meva mevitehiten Iesu Kristo min meatin vasi. Ral min meteisauen ka ileilien, memul mesel kat meatin keil ka mevisein revi keil. Memumoni mukonek keke mevalah meatin keil vasi koa akapil vituai ral min Kristo avalomal en meten Ahi vasuval meatin keil koa demkatien one men tuai. ✧ ²⁹ Ka ven koanek varei, namul namum keih ka nalehkao houlu ral min mari keihoen koa Iesu Kristo mul sienau eni. ✧

2

¹ Ka ek vati mahiteni min kami mukave namul nalehkao houlu en usite onami, en usite onen koakeil emun en taon ten out Laodisia, ka en usite onen koakeil vasi narlestei veah keil. ² Namul namum keih mukok vasakin demkatien onami vakeih imok ka vasakini emi vahathat kami mok keke mivatas. Anatin, namul nalehkao keke kami mivailea revi more lingkatien suai

---

✧ **1:24:** Efes 3:13 ✧ **1:25:** Efes 3:2,7-8 ✧ **1:26:** Rom 16:25-26; Efes 3:3,5,9-10 ✧ **1:27:** Rom 16:25; Efes 3:9; 1:18; 1Tim 1:1 ✧ **1:28:** Efes 4:13 ✧ **1:29:** Efes 3:7,20; Plp 4:13

onen Ahi, koa aneite teni vi Iesu Kristo varei. ✧
³ Veni kei vi vatte ten mormore meteisauen ka ileilien vasi keil onen Ahi. ✧ ⁴ Namul naviten tounah keil ekek min kami keke minamaentei etai meatin namai naluvos kami natal min selusien keil koa kas. ✧ ⁵ Veni, avaseini namul soutin ran kami en avek, en rendemien onak, naro ral min kami. Ka nasi nau navong nalong usil mukave kami mimulomal keih en demkatien onami en Iesu Kristo suval meatin tas. ✧

Pol sel kat meatin keil keke demkatien one helomal hekeih en Iesu Kristo enges

⁶ Veni mikur Iesu Kristo mai vi Asuv onami tuai, miheles miheapil hetal mini. ⁷ Suval vatiai tai, mihesakin lite keil ten demkatien onami ihita netan ka itetali hekeih en Kristo. Hemukonek, demkatien onami hemoul revī, mikilea mihousil hihiseien keil koa mikuri, ka mihehilelau en masmasien. ✧

⁸ Tei en meatin keil amul koa asak visi avakaluvat kami ral min ileilien keil koa vi heisav enges koa musil mengkatien keil koa meatin keil ten out netan enges asani vuo amusili tuetin tuai. Tounah keil enek romusiltei anatinien usil Iesu Kristo. Sakini, minamaentei keil anakeih kat kami keke mivoumon asa koa ameng kat kami mivoumoni. ✧ ⁹ Ka mihousil kat Kristo veni vi anatin keke tounah vasi koa mul en Ahi, kei mul tuai en Iesu Kristo koa aven mul. ✧ ¹⁰ Ka veni mimul mikapil ral mini, mul sakīn demkatien onami vilelau. Kei varei vi avat onen avat keil

---

✧ **2:2:** Efes 3:4; Kol 1:26; 4:3 ✧ **2:3:** Aes 45:3; 1Kor 1:24,30; Efes 3:19; Pro 2:3-4 ✧ **2:4:** Rom 16:18; Efes 5:6; Kol 2:8 ✧ **2:5:** 1Kor 5:3 ✧ **2:7:** Efes 2:20,22 ✧ **2:8:** Rom 16:18; Efes 5:6; Kol 2:4 ✧ **2:9:** Sion 1:14,16

ka hetetamen savsav vasi keil. ✧ 11 Veni mimul mikapil ral min Iesu Kristo, en meten Ahi suval koa miva en vekahoi tuai. Ka rovitei vekahoi koa meatin keil enges amumoni en avemi. Veni saken tisa onami ten avong mulamu, Kristo rei lati ran kami. ✧ 12 Ka navong avi baptaes en kami, suval koa arahin kami ral min Iesu Kristo. Ka navong mimea ran oai enek, suval koa kami mimoul eris ran matien emun ral mini. Ahi mumoni vi anatin en moulien onami miling demkatien onami en keihoen onen kei koa sakin Iesu Kristo mun mouli eris ran matien. ✧ 13 Mulamu, kami mirvitei me-Isrel keil koa Ahi san metai ten vekahoi min keil ka mimul veah en tisaen keil onami. Sakini, Ahi les kami suval koa mimat. Ka, ka en Kristo koa mouli eris ran matien, Ahi sakin kami mimoul anatin navong lele tahos eris en kami. Anatin, kei lele tahos en ir ka romundemtei mun tisaen keil orer. ✧ 14 Mulamu, suval koa amutis kat tisaen vasi keil koa romumoni va kat Ahi ka mengkatien keil onen mul. Ka avaseini kilea vasan mahien min ir veni, kei saholini. Anatin, tounah keil koa va kat usite orer, Ahi kulati ran ir ka lingi en Iesu navong amuti kati en aiveave. ✧ 15 En avong enek, Ahi kulat keihoen onen avat onen ninin tisa keil ka hetetamen savsav keil emun. Ahi rie lati en mesai keke keihoen onen mariso mok mulin one.

16 Sakini minamaen etai meatin nason selusien naha kat kami usil asa kami mimul mikani vuo mimuni, vuo usil mukave mirlosil kat revitei avong votut keil, vuo ale keil ten avati hau, vuo

---

✧ 2:10: Efes 1:21-22 ✧ 2:11: Rom 2:29 ✧ 2:12: Rom 6:4; Kol 3:1; Efes 1:19-20 ✧ 2:13: Efes 2:1,5 ✧ 2:14: Efes 2:14-15; 2:16; 1Pit 2:24

avong ten Sabat vasuval Siu keil. ☆ 17 Mulamu, Ahi san mengkatien keil vatinek koa asuval niniven asa koa hesani hemai min meatin keil en avong koa hemai. Ka anatinien teni mai tuai, vi Iesu Kristo. ☆ 18 Minamaen etai meatin napurun demkatien onami en sise koa amul aviteni keke kami mihesan mahien min avemi ka miheha netan min angelo keil keke mihemai mihemal en meten Ahi. Koakeil enek avit akur leisanien tetahos keil ka lises amundem usil aneite teni, ka mul sakin keil avasi keil musil rendemien keil onen meatin keil ten out netan enges. Ka avasi heisav en keil 19 veni arkapiltei mun vatal min Iesu Kristo koa vi avat ten aven, koa vi Sios onen. Iesu Kristo mul vengan hati usiven vasi keil ka mul sosor vituai en keil umai avi aven koa tas. Anatin, Kristo varei sakin aven moul vasuval koa Ahi en vati. ☆

20 Ka veni mikapil ral min Iesu Kristo, mimat ral mini ka mimaluv tuai ran keihoen onen Temat ka ninin tisa keil. Sakini, minoumontei mun nasuval mikapil ral min tounah keil ten out netan. Minalong kattei mun mengkatien keil koa meatin keil ten out netan amumoni nasuval, ☆ 21 “!Minoumontei sakien keil ekek! !Minaan vistei vati anien enek! !Ka minatokoltei tounah keil enek!” 22 Vati mengkatien keil ka hihiseien keil enek, meatin keil enges amumoni. Ka avit usil tounah keil koa avi heisav enges ka ivuol navong rehousili. ☆ 23 Vati mengkatien keil enek, meatin keil amundemi avit keil amusil sise ten meteisauen veni asak visi avakeih kat meatin

---

☆ 2:16: Rom 14:1-12 ☆ 2:17: Hib 8:5; 10:1 ☆ 2:19: Efes 2:21; 4:15-16 ☆ 2:20: Kal 4:3-5,9 ☆ 2:22: Aes 29:13; Mat 15:9

keil avaha netan min Ahi, avaling rendemien one vaha netan, ka avoumoni vakeih en ave keke vouas envatien teni vaha netan. Ka romukteinek, veni mengkatien keil enek asakras avahuli kat envatien ten aver ka sakien tisa keil orer.✧

3

Ka en Iesu Kristo, rokur moulien hau

¹ Anatin, mulamu, suval koa kami mimat en tisaen onami. Ka veni kami mikapil ral min Kristo koa moul eris ran matien, kami emun mimoul eris ran matien keke mivakur moulien hau. Sakini, mihousil kat tounah keil ten out nesa, out koa Kristo mul rondan ien en vulin ten hetetamenien en usite matu onen Ahi. ✧

² Anatin, miheling rendemien onami en tounah keil ten out nesa, naltei en tounah keil ten out netan. ✧ ³ Veni moulien onami koa mulamu, kei mat tuai. Ka moulien hau koa mikuri mul veah en out nesa ral min Kristo, Ahi rovothot entei veah. ✧ ⁴ Ka navong Kristo koa san moulien min kami hemai ris ka hehothot en kei, kei hehothot en kami mun ka miheapil hetal mini en muohien onen. ✧

⁵ Ka veni mimat ral min Kristo, mihou vini sakien keil ten out netan koa amul en kami. Minamatiltei natal min meatin vuo ahin koa mirtetalihetei veah vatal mini. Minoumontei saktisaen sav keil koa romaltei keke mimumoni. Minamaentei envatien ten avemi vuo rendemien

---

✧ **2:23:** 1Tim 4:3; Rom 13:14 ✧ **3:1:** Kol 2:12; Sam 110:1; Mat 22:44; Mak 16:19; Umen 2:34; Efes 1:20; Hib 1:3; 8:1; 10:12; 12:2 ✧ **3:2:** Mat 6:33 ✧ **3:3:** Rom 6:2; 2Kor 5:14 ✧ **3:4:** Kal 2:20; Plp 1:21; 1Kor 15:43; Plp 3:21; 1Sion 3:2

tisa keil naleh kami. Ka minahitei uti mani veni suval koa mimul miva netan mini suval vi nana tai. ✧ ⁶ Anatin, minoumontei veni Ahi mul vuroh kat vati sakien keil enek ka mahien onen mul mai en koakeil amul amumoni ka arlong kattei kei. ✧ ⁷ Ka en moulien onami mulamu, kami mun mimumon vati sakien keil vatinek.

⁸ Ka kosa, kami mihelokovein vati sakien tisa keil enek. Minavuroh kattei meatin ka tinomi natamureitei. Minapuruntei meatin sav, minahitehit usiltei keil, ka minasilitei keil. ✧

⁹ Ka minaluvostei ris kami. Minoumontei sakien keil enek veni kami mikulat moulien onami koa telamu ral min sakien keil teni suval koa mikulat eisin tai koa vi amus. ✧ ¹⁰ Ka mimusin revi kami en moulien tai koa vi heite hau. Moulien hau enek, Ahi varei mumoni. Ka lisenges, kei mul sak revi tiner keke vasakin suvalien onen hel en ir, ka vasakin ir reheilea revi mok en kei. ✧ ¹¹ Ka veni rokur moulien hau, Ahi rolestei keke koakeil arvitei Siu ateisav en Siu keil, vuo koakeil uva en vekahoi ateisav en koakeil arvatei en vekahoi. Kei en rovattei vailea munak meatin tai ka en out kave, vuo sukul mukave, vuo vi slev vuo maluv. Veni Kristo, kei varei vi hetetamen imok, ka kei mul moul en ir vasi koa rokapil ral mini. ✧

¹² Sakini, veni Ahi rie lat kami keke valing lat kami mivahi meatin votut keil onen koa envatien onen mul en keil, mihesin en kami en sakien tetahos keil. Mihoumon sakien ten enmahisien, tinahos, ka rendemien onami heha netan. Sakien onami hemerau ka tinomi hetaveah. ✧ ¹³ Tahos

✧ **3:5:** Rom 6:6,11; 8:13; Efes 4:19; 5:3,5 ✧ **3:6:** Efes 5:6

✧ **3:8:** Efes 4:25-31; 5:4 ✧ **3:9:** Efes 4:25; 4:22 ✧ **3:10:** Efes

4:24; Sen 1:26-27 ✧ **3:11:** Kal 3:28; 1Kor 12:13; Rom 10:12

✧ **3:12:** 1Pit 2:9; Efes 4:2,32

keke kami mihoumoni hemaes en teisev. Ka munak tai en kami mumon tounah koa romaltei en meten tunali, luhetalimal en usite onealu keke luhelele hetahos eris en keilu. Anatin, lises kami vasi mihetalimal en usite onami hetal min kami eris ka mihelele hetahos en kami hesuval etin koa Asuv mumoni en kami vasi. ✧ ¹⁴ Ka koa hetetamen imok en sakien tetahos vasi keil enek, mihesin revi kami en sakien ten envatien. Veni munak er hehathat ir, rehetu vituai hetahos en more viluen. ✧ ¹⁵ Mihemaen tomat onen Kristo helamun tinomi. Veni Ahi vise kami mivamai mivahi aven koa vatas keke mihel en tomat enek. Ka lises, mihemasmas Ahi en moulien onami. ✧ ¹⁶ Mihemaen selusien usil Kristo koa vi hetetamen imok hemai hehilelau en moulien onami. Mihehisein kami ka mihesel kat kami hetal min meteisauen. Hetal min masmasien min Ahi, mihesau en sam keil, masmasien keil, ka souen sav keil koa Ninin Votut mul sani min kami. ✧ ¹⁷ Ka en tounah vasi koa miviteni vuo mimumoni, mihoumoni en sakien koa rie lati mivi onen Asuv Iesu. Ka en isen, mihehis min Ahi Tata hetal min masmasien. ✧

Sakien tetahos keil onen Kristin keil en teim one

¹⁸ Kami, ahin keil, veni mimusil kat Asuv, mal keke miheling rendemien onami hel netan keke mihoum housil rendemien onen meatin keil onami. ✧ ¹⁹ Ka kami, meahos keil, envatien onami hel en ahin onami keil ka minoumontei nakeih en keil. ✧

✧ **3:13:** Mat 6:14; Efes 4:32; 5:2 ✧ **3:14:** Rom 13:8,10; Efes 4:3 ✧ **3:15:** Plp 4:7; 1Kor 12:13,27; Efes 4:4 ✧ **3:16:** Efes 5:19 ✧ **3:17:** 1Kor 10:31; Efes 5:20 ✧ **3:18:** Sen 3:16; Efes 5:22; 1Pit 3:1 ✧ **3:19:** Efes 5:25; 1Pit 3:7

²⁰ Kami, titiali keil, mihelong kat tata ka mama onami keil lises, veni koanek vi umen onami koa Asuv en vat kami mivoumoni. ✧ ²¹ Kami, tata keil, minasakintei titami keil tine naat kami. Veni mihelei kati keke rendemien one namot. ✧

²² Kami slev keil, mihelong kat avat onami keil ten out netan en tounah vasi. Minoumonteis navong mete mul en kami keke vasakin keil avasi keil ven kami. Ka mihoumoni lisenges hetal min tinomi vasi veni mivouhou min Asuv Iesu. ✧

²³ En tounah vasi koa mimumoni, mihoumoni hetal min moulien vasi onami. Anatin, mihoum hesuval koa mimul mimum min Asuv Iesu, ka hervitei min meatin keil enges ten out netan.

²⁴ Iesu Kristo varei vi Asuv onami koa mimum mini. Sakini, mihoum hekeih veni mikilea keke Ahi hesan hati tounah keil onen en out nesa hesuval uite tai min meatin keil onen. ²⁵ Ka min koakeil amum tisa, Ahi hesa ris ui tisaen min keil housil asa koa amumoni. Ka kei houmoni hemal en meatin vasi keil. ✧

4

¹ Kami, avat keil, mihoumoni hetahos min slev keil onami en sise koa mal. Mihendem kati keke, kami emun, Avat onami mul en out nesa. ✧

Pol sel kat meatin keil usil hisien ka sakien one ral min koakeil arkultei anatin en Kristo

² Lisenges, mihehis min Ahi hetal min masmasien ka avemi namahtei eni. ✧ ³ Ka mihehis emun ven komai keke Ahi heseh voiteh keke mekilea mevahitehiten more lingkati

---

✧ **3:20:** Efes 6:1 ✧ **3:21:** Efes 6:4 ✧ **3:22:** Efes 6:5-8
 ✧ **3:25:** Dut 10:17; 2Kron 19:7; Umen 10:34; Efes 6:9 ✧ **4:1:**
 Lev 25:43,53; Efes 6:9 ✧ **4:2:** Efes 6:18; Plp 4:6; 1Tes 5:17

suai onen Ahi usil Iesu Kristo. Ven selusien koanik varei, kosa namul en eim takeih. ✧

⁴ Anatin, mihehis venau keke nakilea mahothot en selusien enek keke meatin keil ilong kilea eni vasuval koa mal moumoni.

⁵ En avong vasi koa miles ahho mul, hetal min meteisauen, mihoumon sakien tetahos min koakeil arkurtei anatin en Iesu. ✧ ⁶ Anatin, miheselus hetal min tahosien, en sakien koa kilea valeh rendemien onen meatin keil eni. Hesakini, miheilea hemukave mivasa kes selusien koa mal vaha min meatin vasi. ✧

Selusien ekor

⁷ Taetikas hehiteni min kami tounah keil koa mul kistal enau. Kei vi more tuak koa melmum vituai min Asuv. Kei mul kataunau houlu ka desien onak mul ien. ✧ ⁸ Sakini, namul nasila lat kei vahat ven kami, keke vahati lat rendemien onami vatal min longlongien usil komai keke mero mukave. ⁹ Namul nasila kei ral min Onesimas koa vi tai en kami. Kei mun vi more tuak koa desien ka envatien onak mul ien. Keilu luhehiten tounah vasi keil koa mul kur out ekok min kami. ✧

¹⁰ Aristakas koa ro en eim takeih ral minau, kei mul viten 'more' min kami. Ka Mak emun, tunali Banabas tai, mul viten 'more' min kami. Ka munak hehat, kami mikur selusien tuai usili keke mihekur revi. ✧ ¹¹ Ka Sosua Sastas emun koa ro ekok mul viten 'more' min kami. En koakeil avi Siu, koakeitel enek enges telmum ral minau

---

✧ **4:3:** Efes 6:19-20; 2Tes 3:1; Rom 15:30; 1Kor 16:9 ✧ **4:5:** Efes 5:15-16; 1Tes 4:11-12 ✧ **4:6:** Efes 4:29; Mak 9:50; 1Pit 3:15
 ✧ **4:7:** Efes 6:21-22 ✧ **4:9:** Flm 1:10,12 ✧ **4:10:** Umen 19:29; 27:2; Flm 1:24; Umen 12:12,25; 13:13; 15:37-39; Flm 1:24

ven hiasuvien onen Ahi. Lisenges, telkataunau ka telvati lat rendemien keil onak.

¹² Epafras koa vi tai en kami ka meatin toumien tai onen Iesu Kristo, kei mul viten ‘more’ min kami. Lisenges, kei mul lehkao en hisien en usite onami. Kei mul vis Ahi keke vasakin kami mivalomal vakeih, demkatien onami vamen revi, ka vasakin kami mivailea revi asa koa Ahi en vat kami mivoumoni. ✧

¹³ Nakilea mahiteni keke kei mul mum keih vakataun kami ka koakeil emun en out Laodisia ka Hierapolis. ¹⁴ Dokta Luk koa envatien onak mul ien, ka Demas emun, luviten ‘more’ min kami. ✧

¹⁵ Inau mun naviten ‘more’ vat min tuak ka ahinkuli keil en out Laodisia, ka vat min Nimfa ka koakeil amul asukul en teim sen. ¹⁶ Navong kami mivuli leta koanik hevus, mihesani suk min sios en out Laodisia keke keil emun ihuli. Ka kami mun mihehuli leta koa nasani min koakeil en out Laodisia. ¹⁷ Ka mihehiteni min Akipas mihehit, “Kum vasin umen koa Asuv sani minuk keke kovoumoni.” ✧

¹⁸ *Keke miheilea inau varei nasan leta ekek min kami, inau Pol namutis koanik. Naviten ‘more’ min kami. Emi navobongentei sen keil koa amul apar katnau eni.* ✧

Navisi keke more envatien onen Ahi hel ven kami vasi.

✧ **4:12:** Kol 1:7; Flm 1:23 ✧ **4:14:** 2Tim 4:10,11; Flm 1:24

✧ **4:17:** Flm 1:2 ✧ **4:18:** 1Kor 16:21; 2Tes 3:17

Paama Bible
Portions of the Holy Bible in the Paama Language of
Vanuatu
Certaines parties de la Bible dans la langue Paama
de Vanuatu

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Paama

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

e4d59815-486c-529e-8bd4-ce3980ae5535